

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a
levegőszállítására vonatkozó
felhívások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Erkölcsei színvakság.

Pécs, 1898. nov. 8.

Bánffy Dezső báró ugyancsak büszke lehet arra, hogy a legnagyobb, ellenében fölhozható gravamen, a Dessewffy-ügy, békésen elintéztetett. Ezt táviratozzák a Pécsi Naplónak Dessewffy főszolgabíró nyilatkozatának s a képviselőház tegnapi ülésének eredményeképp.

Lássuk hát egy kissé közelebről, mi az, amit kormánypárti oldalról a miniszterelnök büszkélkedésének méltó okául fölhozhat?

Dessewffy főszolgabíró nyilatkozatában kijelenti, hogy Bánffy báró őt a választások idején maga elé rendelve, ismételten hangsúlyozta előtte, hogy *ő nagy súlyt helyez arra, miszerint a főszolgabíró a hivatalos jelöltet támogassa s ha nem, akkor következik a központból egy kis nyomás, s ha még ez sem elég, a további intézkedéseket föntartja magának.*

A miniszterelnök erre a képviselőházban fölkel és beismeri, hogy ő a nyilatkozó főszolgabírót fölkerlte, miszerint a szabadelvű párt jelöltje mellett foglaljon állást, sőt azt a kijelentést is tette, hogy súlyt fektet arra, miszerint állást foglaljon, de azt tagadja, hogy vele becsületszó adása vagy nem adása, visszavonása vagy

megtartása tekintetében egyáltalán csak beszélt volna is.

Nos, aki ebben a vallomásban még büszkélkedésre való okot lát, annak csakugyan erkölcsi színvaksággal kell megverve lennie, hogy a jó és rossz, a megengedett és tiltott, a politikailag tisztességes és kárhuzatos dolog között különbséget tenni képtelen.

Mert a mikor egy miniszterelnök egy alantas tisztviselőnek, aki előtte kijelenti, hogy szavát adta az ellenzéki jelöltnek, eme kijelentés után azt mondja, hogy súlyt fektet arra, miszerint a kormánypárt jelöltje mellett foglaljon állást: akkor azt mondani, hogy becsületszó visszavonása vagy megtartása tekintetében köztük még csak szó sem esett, az csakugyan képtelenség.

Hát a mikor az az alantas tisztviselő kijelentette, hogy szavát már másnak adta, miért hangsúlyozta mégis előtte az ország nagyhatalmu miniszterelnöke, hogy súlyt fektet arra, miszerint a kormány jelöltjét támogassa, ha állásának tekintélyét, nagy hatalmát latba vetni nem akarta arra a célra, hogy azt az alantast adott szavának megszegésére bírja? Hát ez megengedett vagy éppenséggel dicsekedni való dolog?

Aztán ha az adott szó megszegésére irányuló ilyen pressziótól egészen el is tekintünk, kérdjük, vajjon a politikai tisztességgel, sőt a fönnálló törvénnyel is

megegyeztethető dolog-e az, ha a köztisztviselőt, akinek állásából folyó kötelessége a hivatali hatósága alatt álló összes polgárokkal szemben politikai pártállásukra való tekintet nélkül igazságot szolgáltatni, azokat politikai jogaik szabad gyakorlatában biztosítani és minden illetéktelen nyomás és befolyásolás ellen megvédelmezni, hivatalos állása tekintélyének és hatalmának egyik politikai párt érdekében való kihasználására szólítja föl épen az a legfőbb felügyeleti hatóság, a melynek kötelessége lenne az ilyen befolyásolást minden rendelkezésére álló eszközzel megakadályozni?

A politikai tisztességről, a törvénytiszteletről való fogalmak azonban a hatalom birtokának megtartására irányuló örületes hajsza közepette már annyira elhomályosultak szép Magyarországon, hogy csukni való bolondnak deklarálják azt, aki csak meg is ütközik azon, hogy a közhatóságok, az összesség jogainak, szabadságainak őrei, e célra nyert hatalmukat egyetlen politikai párt érdekeinek szolgálatára zsákmányolják ki.

Eszükbe sem jut a hatalom támogatóinak azzal mentgetni az ország első tisztviselőjét, hogy az a Dessewffy-féle eset egymagában, elszigetelten áll s abból még nem lehet a rendszerre következtetni. Szó sincs róla, ilyen védekezéssel elő sem áll-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az én halottam.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Itt vagyok hát újra. Mint az alvajáró, úgy jöttem én ide. Elfogta a lelkem újra valami erős, sejtelmes vágyódás, hogy jöjjenek, siessek erre az egyszerű helyre, ebbe a kicsi faluba. És én jöttem.

S most hogy végigmegyek az akác utcán, hogy be-betekintek a szegényes, paraszti házakba, valami jóleső, megnyugvás tölti el a lelkem.

Csak megyek előre. . . A lelkem megvisszaszáll a múltba. Mintha akácillat szállna hozzám, pedig alig virul itt-ott egy zöld ág. De hát én már itt csak azt látom, ami elmúlt. Virágfakadást, bimbóvilást, — mikor hervad minden; — boldogságot, szerelmet, mikor siratni jöttem.

És mikor betordulok az alvégre, akkor meg éppen úgy érzem, mintha csak tegnap jártam volna itt. Halaványan fénylő hold világítja be az utat előttem. Már messziről látom a nagy fehér házat ott a falu végén. Megyek, megyek, üzetve ezer emléktől. Csak akkor áll meg, mikor odaérek a fehér házhoz.

Világosság szűrődik át az ablakon. Betekintek. Keresek valakit.

És mikor látom, hogy mind idegen em-

ber ül ott a szobában, akkor elfacsarodik a lelkem. Érzem, nagyon is érzem, hogy nekem már itt nincs mit keresnem.

S mintha egy hosszú, édes álomból ébredtem volna szomorú, fájdalmas valóra, egyszerre új kép tárul elém. Csendes hallgató kép.

Nem az élők kedvéért jöttem én ide, nem azokat keresem. Tekintetem oda téved a karomon függő koszorura. Mégegyszer betekintek a fehér házba s aztán nehéz lélekkel megyek tovább, mint a vándor, kit kiűztek, ridegen kiutasítottak.

Itt vagyok hát újra. Mint az alvajáró, úgy jöttem én ide.

A halaványan fénylő hold bevilágítja utamat s látom az apró kopottas fakeresztet. Szomorú jelei egy-egy szerető szívnek, egy-egy kedves halottnak. Itt-ott egy koszorut himbál a csendes alkonyi szellő.

A lelkemet újra elfogja valami sejtelmes vágyódás. Csendesen lopódzom a sirok között tovább. Itt-ott szemembe ötlük egy név a fejfékon. Valami régi jó ismerős neve. Ez is meghalt, úgy elgondolom, s aztán eszembe jut az én halottam.

Tekintetemet végig hordozom itt a halottak csendes birodalmán, és látok egy kicsi fehér márványkeresztet. Messziről meg lehet látni, nincs több márványkereszt a mi temetőnkben. Köny borítja el a szemem s csak sietek oda, ahhoz a kicsi márványkereszthez.

Sokaig nézem azt a kis sirhalomot. Tekin-

tetem odatapad arra a fehér keresztre. Egy hervadt koszorú leng rajta. Talán az, mit én tettem rá egy éve ilyenkor. Aztán meg odaborulok a földre, két karommal átfogom a keresztet s aztán, — zokogok úgy, amint férfi csak zokoghat.

Itt a magamé vagyok újra; szabad könyeznem, szabad zokognom. Egy éven át mosolyogtam a többiekkel. Napról-napra titkoltam, takargattam a kint. Gyűjtöttem a fájdalmat, a gyötrelmet, hogy itt, ennél az egyszerű sirhalomnál kiönthessem azt.

Áhítatos, imádkozó kegyelettel teszem a keresztre koszorúmat Magam kötöttem. Minden virágjára könyvem hullott, minden levelével életemnek egy részét hagyom itt.

Tán ez a kis szomorúfűz is megérti a fájdalmam. Mintha lágyabban susogna, mintha vigasztalna! Pedig hiába. Ez a kis sirhalom nem engedi, hogy vigaszt leljek. Itt él a lelkemben, látom mindig. Előttem van álmaimban is a kis fehér kereszt s rajta e név: *Margit*.

S ha erre gondolok, akkor csak elfog a vágyódás, hogy elhagyjak mindent s idejőjjenek a mi kis temetőnkbe, ide, hol ez a kis szomorúfűz örökös egy angyali halott örök álma fölött.

Nagyon drága nekem ez a kis sirhalom. Egy élet boldogsága, minden reménye nyugszik alatta. Ami nekem legkedvesebb volt, ami lelkemnek élete volt, az pihen alatta. . . Azért jövök ide. Elhozom magammal minden keserűségét szívemnek s boldogabb vagyok

nak, hisz tudják, hogy ezért mindenki a szemük közé nevetne, hanem ellenkezőleg, nyíltan dicsekesznek is vele, hogy Magyarországon minden közigazgatási tisztviselőnek kötelessége a kormány fejének, mint pártvezérnek a rendelkezésére állani.

Az „Országos Hirlap“ azzal magyarázza ki a Bánffy és Desseffy nyilatkozatai közötti különbséget, hogy a miniszterelnök százszor is elfeledhette volna ezt az apró-cseprő dolgot, s Bánffytól azt kívánni, hogy a Desseffyvel folytatott beszélgetés részleteire emlékezzen, annyi volna, mint Jókaitól megkövetelni, hogy hosszas gondolkodás nélkül megmondja, mit irt ő száz kötetéből a tizenkettedik kötet nyolcvanharmaidik oldalának huszonötödik sorában.

Ime tehát a kormánypárti cinikus beismerés, sőt dicsekvés, hogy a nagykai főbíró presszionálása csak egyetlen sort képez a hatalmi erőszakoskodásnak száz vaskos kötetre terjedő nagy munkájában. S ha meggondoljuk, hogy a hivatali erőszak csak egyik eszközt képezte a nemzeti akarat meghamisításának, hogy ezen kívül még rendelkezésére állott a kormánynak a szuronyerdő fegyveres erőszaka s a Judáspénz milliói: akkor méltán elcsodálkozhatunk rajta, hogy ki nem ég a szemük a hatalom birtokosainak, mikor kiállnak a fórumra s mellüket verdesve hivatkoznak rá, hogy a nemzet nagy többsége mellettük nyilatkozott.

De a korrupció posványában fetrengők lelkéből már kiveszett a tudata is annak, hogy alkotmányos hatalom, jog és törvény szerint, csak a politikai nemzet szabad és független akaratnyilvánításán alapulhat. Egészen természetesnek találják őket, — az „Országos Hirlap“-pal szólva — hogy az ország első tisztviselője, kinek szent kötelessége az összes polgároknak jogait és szabadságát mindenki ellen megvédelmezni, a választásnál beáll pártvezér-

itt, az elhagyott, magányos sirhalomnál, szivetépő keserűségben, — mint ott a világban ezernyi szórakozás közepett.

Ez a halott csak az én halottam. Nekem van csak jogom hozzá.

S ilyenkor, mikor a fa, a bokor hullatni kezdi levelét, akkor eljövök én is ide a mi kis falunkba, a mi kis falunk temető-kertjébe.

Ismernek, meg is süvegelnek az ismerősök s barátságos mosolylyal mondják, hogy milyen jó vagyok, nem feledkezem meg róluk, minden évben beköszöntök hozzájuk. Szegény jó emberek ti, azt hiszitek, miattatok jöttem. Nem. Megmondom őszintén, nem gondoltam én reátok. Mikor én idejövök, lelkem messze száll töletek s ha veletek beszélek is, gondolatom csak elszáll oda a faluvégre abba a szép fehér házba.

Nem talállok ott senkit. Hiába keresek, hiába epedek utána, a hosszú utnak vége csak az a kis márványkereszt, az a kis szomoruan lengő, lágyan susogó fűz... Itt vagyok én otthon, ez az én világom...

Magasan jár a göncöl szekere, a kis szomorufűz rám veti árnyékát. Valami fázós, borongós érzés járja át egész valómat. Könyvem is kiapadt. A lelkem, a szívem is mintha megsibbadt volna.

Remegve állok föl. Szemeimmel végigcsókolom ennek a kis sirnak minden göröngyét, minden porszemét. A kis keresztől megélem tündöklük a név: Margit...

Isten veled! Elhagylak, hogy egy év

nek, fő-főkortesnek egyetlen párt mellett, s mint ilyen a köztisztviselőket fölhasználja alkortéseknek, akik neki beszámolnak a párt érdekében kifejtett munkássággal.

Vajjon az az idézett kormánypárti ujság szintoly természetesnek találná e, hogy egy ellenzéki pártvezér elvárja az ország összes főbíráitól a választási viszonyokra való információt, mint a milyen természetesnek mondja ezt a miniszterelnökről, mint pártvezértől?

A minden egészséges emberi lélekbe beleoltott erkölcsi érzésnek azt a betegségét, amely vaksággal fenyeget az erkölcsi világ nyilvánulásainak megítélésénél, amely fölcseréli az erényt a bűnnel, a jogot a hatalommal, a szabadságot az erőszakkal, csak úgy lehet alaposan gyógyítani, ha ennek a betegségnek mételety terjesztő fészket egyszer s mindenkorra kiirtjuk.

Erre vállalkozott a harcra egyesült ellenzék s ezért jajdul föl oly kétségbeesetten az az egész elősdi had, a melynek az erkölcsi színvakságát előidéző közéleti korrupció szolgáltatja egyetlen táplálékát.

Hát csak hadd jajgassanak, ez nem fogja megbénítani a gyógyításra irányuló harcot, a mint nem remegteti meg a műtő kést kezelő kart a beteg tagok vonaglása, mert az orvos is tudja, hogy az életmentő műtéttel már vele jár az inficiált testrészt fájdalom.

Vádak egy orvos ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. nov. 8.

Nemrég nagy port vert fel Budapesten egy gazdag fiatal orvos letartóztatása, a ki női pácienseivel meg nem engedett orvosi műtéteket vitt véghez. Ehhez hasonló eset kelt most nagy feltűnést Tolnamegye gyönki járásában, ahol Gyönkön hasonló vádak miatt letartóztattak egy magánorvost.

mulva újra visszatérjek hozzád. Addig járom újra úttalan utamat, kesesve a fényt, a meleget... S aztán újra visszatérek hozzád s majd elsusogom neked, hogy hiába kerestelek, — nem találtalak.

Itt érzem csak igazán, hogy mennyire a tied vagyok, hogy mennyire... szerettelek... Isten veled!

Te kis szomorufűz, maradj vele. Légy hűséges öre csendes álmainak. Lesd el minden pillanatát e kedves halottnak s majd suttozd fülembé akkor... akkor...

Megyek, ... mennem kell. Várnak rám. De itt hagyom lelkemet s szomorú sóhajok, könyeim nyomán térek vissza hozzád újra...

Addig is Margit... pihenj nyugodtan... boldogan!...

Ahogy végig megyek a kis falu ákacos utcáján, úgy érzem, mintha ákácvirág illata szállna ide hozzám. Mintha mámorban ringatná agyamat, lelkemet... Rég mult időkbe képelem magam...

Virágnylást, bimbó fakadást látok... mikor hervadás ütött tanyát... sárga levél zörög a fák alatt... boldogságot, szerelmet sóvárog a lelkem, mikor siratni jöttem... siratni mindent... boldogságot, szerelmet... mindent...

Még egyszer visszafordulok, ... bucsut intek a falumnak, meg annak a kedves halottnak s aztán megyek tovább úttalan utakon, hol bokor se zördül, ... hol virág se nyílik.

Deér.

Kis-Tamásiban az a hír járt szájról szájra, pár hetek óta, hogy *Kirchner* Katalin, férj. *Andreasz* Györgyné ottani lakosnő sötét bűnt követett el, hogy anya ne legyen. A hír feljelentés alakjában a hatóságnak is tudomására jutott, s a kölesdi csendőrőrs megtartotta a nyomozást a szörnyű vád kiderítése ügyében.

A kérdőre vont asszony, rövid tagadás után, be is ismerte, hogy nem akart anya lenni, s ezért férjének beleegyezését kérte, hogy az anyaságtól valami orvosi segítséggel megszabaduljon. A férj ebbe bele is egyezett s legközelebb kocsiá ülték s bementek Gyönkre, hogy ott az orvosoknak elmondják, mit akarnának, ha — lehetne.

Először *Rothausser* Izidor dr. körorvost keresték fel, a kinek tíz forintot ígértek, ha valami műtét által megszabadítja az asszonyt, hogy anya ne legyen. A körorvos azonban elutasította őket, nála hát nem érték el céljukat.

Ekkor *Weinberger* Béla dr. magánorvost keresték fel. Mikor beléptek hozzá, az orvos e szavakkal fogadta őket:

— Tudom, mért jönnek.

És nyomban leültette a házaspárt, a rendelészoba ajtaját bezárta s előadta, hogy a műtét ötven forintba kerül, a mit előre fizessenek le.

Andreaszék azonban sokalták az ötven forintot és addig alkudtak, míg huszonöt forintban megegyeztek az orvossal s a férj le is szúrta nyomban a pénzt.

Az orvos erre a férjet egyik sarokba állította, arccal a fal felé fordulva, az asszonyon pedig pár pillanat alatt végrehajtotta a műtétet, mely után azt mondta nekik, hogy menjenek csak nyugodtan haza, az asszony nem lesz anya.

Andreaszék haza is mentek s az asszony másnap ágyba esvén, időelőtti magzatot szült. A szülésnél ott volt *Oszbach* Györgyné, kis-tamási baba, a ki a magzatot *Andreasz* György segélyével egy dobozba tette, éjnek idején kivitte a temetőbe s ott eltemették.

A férj meg is mutatta a helyet, hol a kis tetem feküdt s azt a csendőrök felásatták, mint korpusz deliktit.

Igy derült ki a sötét bűn, mely után egy még sötétebb bűnnek a gyanuja is feltámadt az orvos ellen.

Ez az eset már halállal végződött.

A nyomozás során rájöttek ugyanis, hogy ez év tavaszán meghalt egy asszony a szomszéd Szárazd községben. *Schneider* Erzsébetnek hívták s vadházasságban élt *Wolf* Jánossal. Halálát nem találta természetesnek a nép és azt beszéltek, hogy azért halt meg, mert szintén nem akart anya lenni.

A vizsgálat során kihallgatták az asszony szüleit, *Gutermuth* Évát és *Schneider* Konrádot s azok előadták, hogy leányuk betegágyához hivatva őket s ott bevallotta, miszerint *Wolf* Jánossal együtt elmentek *Weinberger* Béla orvoshoz, a kinek *Wolf* húsz forintot fizetett, a miért végrehajtotta rajta a műtétet, hogy anya ne legyen. És ez az asszony a műtét után beteg lett s nem is kelt fel többet; meghalt.

A feltűnést keltő vizsgálat során kihallgatták még *Rothausser* Izidor dr. körorvost is, a ki beismerete, hogy az *Andreasz* házaspár csakugyan a sötét bűnre akarta birni. Ő az asszonyt megvizsgálta; gyengélkedése ellen irt is orvosságot, a miért egy forintot kért tőlük, s elbocsájtotta őket azzal, hogy ne is merjenek olyan meg nem engedett módhoz folyamodni.

Wolf Jánost, az elhalt *Schneider* Erzsébet élettársát is kihallgatták; ez azonban nem ismerte be, hogy ő járt volna az asszonnyal az orvoslál.

Ily súlyos vádak után dr. *Weinberger* Béla orvost vonták kérdőre. Az orvos határozottan visszautasította a vádakot s csak azt ismerte be, hogy az asszonyok jártak nála s ő megvizsgálta őket. E vizsgálat teljesítéseért három forintot fizettetett; de sem több pénzt nem kapott, sem műtétet nem végzett rajtuk.

Azonban a súlyos vádakkól az látszik, hogy az orvos üzletszerűleg űzte a sötét bünt s ezért, hogy a további vizsgálat sorát meg ne hiúsíthassa, letartóztatták és átadták a gyönki kir. járásbírósnak, hol most folyik ellene a vizsgálat.

E vizsgálatnak mindenestre nagy feladata az, hogy a valóságot a súlyos vádlakra nézve megállapítsa, mert azok sokkal erősebbek, semhogy ok nélkül rámondhatók legyenek valakire; de viszont kétszeresen terhelő beszámítás alá esnek, ha orvos követi el őket.

Merénylet a temetőben.

Emberi vadállat.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. november 8.

Csak lapunk tegnap esti számában adtunk hirt egy fölfedezett bűntényekről, melynek elvetemedett tagjai fiatal, zsenge koru leánykakat akartak aljas bűnök elkövetésére csábítani, s ma már ismét egy ennél is undokabb merényletről kell olvasóinknak beszámolnunk.

Egy, az »intelligensebb« körökhöz tartozó uriember vetemedett arra a megbotránkoztató gaztetre, hogy a sarkertben, a keresztény emberek kegyeletének szent helyén ütötte föl bűntanyáját s ott valóságos vadászatot rendezett ártatlan gyermekleányokra, — kik virágot szedni jártak a temetőbe, — hogy érzéki vágyait kielégíthesse.

Tetézi gyalázatát még az is, hogy aljas bűne még a korlátolt észűséggel sem menteghető, mert hiszen a merénylet iskolázott ember!

S midőn már aljas tette napvilágra került, midőn lehullott róla a takaró lepel, akkor körmönfont gonosztevők módjára, leborotváltatta bajuszát, szakállát, fejét kopasz parókával fődte be, hogy esetleg a megtámadott gyermekek és a tanuk föl ne ismerhessék, s mikor már látta, hogy tette kétségtelesen be van bizonyítva, hogy az alakoskodás, tagadás mit sem használ, akkor megrögzött emberek cinizmusával mondta a vizsgálatot folytató főkapitánynak:

— Főkapitány úr! Társadalmi állásomnál fogva igen kellemetlen volna rám nézve, ha az ügy nyilvánosság elé kerülne. Nem lehetne ezt pénzbírsággal elintézni?

»Kellemetlenségről« beszél s kimélelet kér az az ember, kinek egyedüli méltó büntetése volna a közvélemény határtalan megvetése és kiközösítése a tisztességes társadalom kebeléből.

A vizsgálatot ez ügyben Vaszary Gyula rendőrfőkapitány folytatja. Az egyik szemtanu, Bogyay János Anna-utca 36-ik szám alatti lakos a merényletről az alábbi részleteket mondta el tudósítónknak:

F. évi szeptember 20-án Bogyay János egy rokona sírjának díszítésével volt elfoglalva a budai külvárosi temetőben, midőn meglátott két 8—10 évesnek látszó leánykát, kik gyanutlanul virágot szedtek a temető utain.

Néhány perc múlva egy nyulánk termetű, barna szakállas és bajuszu uriembert látott a leányok felé közeledni. Később az ur beszélgetésbe ereszkedett a gyermekekkel.

Bogyay hallotta, amint az az ur a gyermekeknek mondta:

— Gyertek velem kis leánykáim. Adok egy hatost. Amottan távolabb szebb virágokat találtok.

A két leányka Blascsevits Juliska, Blascsevits János a Zsolnay-gyár egyik munkásának leánya és Müller Anna eleinte összenéztek, de aztán gyanutlanul követték az idegent, ki bőbeszédűen édesgette magával a gyermekeket. Az uriember a kis leányokat a budai külvárosi zárt temető egyik félreeső helyére vezette.

A szemtanunak már elejétől fogva feltűnt az ur magaviselete s így figyelemmel kíséerte. Látva, hogy egy bokor mögé bujik ár-

atlan áldozataival, odafutott s még szerencsére elég jókor érkezett, hogy az aljas merényletet — melynek kísérlete már nyilvánvaló s tagadhatatlan formában tárult a tanu szeméi elé — megakadályozza.

A merénylet látva, hogy gaztette fel van fedezve, futásnak eredt, de Bogyay, a kis Müller leányt karon ragadva, utána iramodott, folyton kiáltozva:

— Fogjátok meg!

Egy asszony, ki szintén a temetőben volt — Faust Anna alsó-pálya-utca 14. sz. a. lakosnő — megkérdezte a menekültöt, hogy miért szalad? mire ez lihegve válaszolt:

— Ez a bolond, a ki utánam fut, meg akar verni!

Bogyay kiáltására többen a temetőben levők közül figyelmessé lettek s a temető szélén Lengyel János kir. törvényszéki szolga is csatlakozott az üldözökhöz, de hiába, mert nem tudták a menekültöt elfogni, ki a vasuti őrháznál egy kukoricásba menekült az üldözői elől.

Bogyay János ekkor szüleikhez kísérte a félelemtől reszkető kis leányokat, a hol azok sirva panaszkodtak el azt a csunya dolgot, mire a »bácsi« csábította őket.

A szülők feljelentése folytán a rendőrség vizsgálatot indított az ügyben, melyet befejezve, tegnapi tüzte ki a szembesítést Vaszary Gyula főkapitány.

Kinos meglepetést keltett a beidézett tanuk sorában, midőn az illető csupasz szájjal, szakál nélkül és tar koponyával allított be a rendőrségre. Alakoskodása hiába való volt.

Ugy a tanuk, mint a megtámadott kis leányok azonnal ráismertek s a kis Blascsevits Annuska remegve bujt édes anyja köténye mögé s úgy dadogta:

— Édes mama, ez az a bácsi!

Mikor már a bácsi belátta, hogy tagadása mit sem használ a számos terhelő tanuval szemben, bár tettét nem ismerte be nyíltan, leereszkedő, nagy uri modorban csak azt kérte, hogy minél »simábban« intézzék el az ügyet, nehogy a dolog miatt meghurcolják.

Ennyi a száraz tény s mi a magunk részéről nem is óhajtunk egy »intelligens« ember ily foku erkölcsi sülyedésével bővebben foglalkozni.

Itéljen az aljas merénylet fölött maga a közvélemény, mely érdem szerint bizonyára legmélyebb megvetésével fogja sújtani azt, ki elnézésre igényt nem tarthat!

H i r e k.

Levél a kaszárnyából.

Pécs, 1898. nov. 8.

»Ide s tova már négy hete mult, hogy kincstári legény vagyok. Az ábrázatomról levedlett minden cibil karakter, de a szívem az még mindig a régi. A szívem, az a bolondos, szerelmes szívem itt a barakában is úgy dobog valakiért, mint odakünn a szellős ég alatt.

A multkoriban, épen mikor a kamardánok rukkoltak s én az elszász-lotharingiai dombos terepeket rajzoltam ki a hadsereg részére a bornyom hátán, — egyszeribe csak megbicsaklott a plajbászom.

Mintha azt mondta volna, hogy ő bizony nem pingál ilyen hepe-hupás izéket, inkább betüket vet a papirosra, — teszem ilyenformán:

Drága angyalom,

Hányszor gondolok rád, egy rövid napon.

Ha jól emlékszem, ezt ugyan már olvastam valahol, de hát az nem baj. Innét a bornyu hátáról nem igen röpül ki az izenet, ittend pedig saját termésnek hiszik és vallják mindazt, amit a toll leír.

A minapában, ahogy a kapitányom megbizásából a napfogyatkozásra vártam, láttam a liniabeli regrutákat, akiket arra oktatót káplár ur Matócsi, hogy ő nekik mostanság más nevük nincsen mint infanterist.

Infanterist Korsós, infanterist Járóka, infanterist Kovács, numero drei, und so weiter.

Még én nem akadtam rá a napfogyatkozásra, mikor káplár ur Matócsi meglibbentette az egyik liniabeli suba fülegombját.

— Mi a neved te?

— Kránitz Péter.

A káplár ur képe vörös lett, mint a pipacs. A felső tizenhat foga úgy csikorgott az alsó tizenhat fölött, mintha krokodilus páncélba harapott volna.

— Azt gondolja kend, hogy most is Pál Jánossal beszél kend odahaza? Nem faszultam a tudómet, hogy apró pénzre váltsam a kend kedviért. Ide hallgasson kend.

— Igenis.

— A kend neve most infanterist Kránic. Mi a neve?

— Infanterist Kránic.

— Hát az apját, hogy hívják?

— Infanterist öreg Kránic.

— Ökör!

— Igenis, kéremásson, kettő van otthon: infanterist Bimbó, meg infanterist Darázs.

Másoknak a napjai így folynak itt persze. De én kivétel vagyok, velem úgy bának, mint a himes tojással.

Én tőlem nem kérdi a harmadik esztendejét szolgáló öreg csont:

— Hé, erzatz rezolba Michael, — látta kend a kálomisták tornyán a vaskakast?

— Láttam hát.

— Nohát, majd ha az a kokas elrepül onnét, kend csak akkor szabadul meg innét.

Mert tudom én azt, hogy nemsokára lejár az én óráim. Nem siettetem ugyan, mert minden jó honpolgár kutya kötelessége, hogy katonakötelezettségének eleget tegyen.

Meg aztán a hadi könyvtár számára most kell lefordítanom németből magyarra poroszfrancia háboru történetét.

Hát ez elég nagy munka, de megbirkózom vele.

Most azonban bezárom leveletem. A freiter ur hivogató, szelid szavát hallom, alighanem énnekem akar mondani valamit!

Erzatz rezervist Michael,

de lehet több is.

*

Mint tisztelettel alulirt értesül, a freiter ur ezeket mondta erzatz rezervist Mihaelnak:

»Hallja kend, ha nekem jelent valamit, úgy álljon a szinem előtt, mint a gázbeileitung; mert ha nem úgy áll kend, úgy képen törülöm kendet, hogy a csattanására az édes szülőanya ijedtében menten földhöz vágja a babos bögrét.«

*

De hát ez nem baj. Megezik ez mással is.

Figura.

Napirend 1898. november hó 9-én.

Naptár: szerda, nov. 9. — Róm. kath.: Tlvadar. — Prot.: Tlvadar. — Görög-kel.: (okt. 28.) Neonilla. — Zsidó: March. 24. — Nap két 6 óra 41 perckor; nyugszik 4 óra 14 perckor. — Hold két 1 óra 16 perckor éjjel; nyugszik 1 óra 40 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz, hűvös idő, huzamosabb ideig állandóan várható.

Jegyzői vizsga a vármegyeházán 9 órakor.

Pénzügyi és gazdasági bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Színház: »Egy ügyvéd első pöre«, vígjáték; itt először.

— (Baranyavármegye közigazgatási bizottsága) ma délelőtt 9 órakor tartotta rendes havi ülését a vármegyeház közgyűlési termében báró Fejérváry Imre dr. főispán elnöklete alatt. Az ülésen jelenvoltak ifj. Jeszenszky Ferenc, Benkő Gyula, Kovácsffy Kálmán, Hinka László, Jeszenszky Lajos, Mendl Lajos dr., Nagy Jenő, Ország Lajos, Koszits Kamill, Dragonescu Döme, Salamon József, Zsolnay György, Simonfay János,

Driesz Lajos és a referens aljegyzők. A legközelebbi ülést jövő hó 13-ának délelőtt 9 órájára tűzte ki az ülés. A múlt ülésről távol volt **Benkő Gyula** és **Ország Lajos** elmáradása igazoltatott. Tudomásul vétetett, hogy egy kocsis és ló eltartása a múlt hóban átlag 35 frt 10 krajcárba került. **Jessensky Lajos** árvaszéki elnök, **Nagy Jenő** tiszti főügyész, **Zsolnay György** kir. főügyészi helyettes és **Kovácsffy Kálmán** államépítészeti felügyelő jelentései tudomásul vétettek. Ezekon kívül az ülésen több tárgy idézett elő hosszabb és érdekesebb vitát s az ülés féltizenkettőig tartott.

— **(Elhunyt papnövendék.)** **Horvát Imre Hugó**, a pécsi püspöki papnevelő intézet II-od éves növendéke, életének 19-ik évében, hosszas szenvedés után tüdővészben elhunyt. Temetése Németiben ment végbe, hol atyja, **Horváth Károly** községi tanító lakik. A temetési szertartást **Pozsgay József** kanonok végezte s jelenvolt **Vajdics Gyula** papnövendei lelkiigazgató, **Glatt Ignác** székesegyházi karnagy és az elhunyt növendéktársai. A temetésen impozáns részvét nyilatkozott meg s szem nem maradt szárazon, mikor utolsó utjára kikisérték a korán elhunyt ifjút.

— **(Uj albiró.)** **Guthy Tódor dr.**, kaposvári kir. törvényszéki aljegyző, a buziási kir. járásbíróhoz albiróvá kineveztetett.

— **(Megyei kőbánya.)** A hird-szászvári törvényhatósági közutnak hosszuhetényzobáki vonalán történt munkálatok alkalmával nálunk sehol másutt elő nem forduló kiváló minőségű kőre, a trachitra akadtak. A hosszuhetényi határban a püspöki uradalom tulajdonát képező ugynevezett Kövestetőn fedezték fel a trachitot, a hol az ut munkálatainak végzésére kőbányát is nyitott a megye. Mint-hogy azonban a bánya bérbevétele tárgyában nyilatkozatot nem nyert, újabb kutatásokat eszközöltek s az urbéresek földjén ismét akadtak trachitra. Az urbéresekkel aztán az alispáni hivatal meg is kötötte a szerződést a jövő év március elsejétől kezdve tíz évre kőbányászati jog tárgyában s e szerződést ma bemutatták a megye közigazgatási bizottságának jóváhagyás végett. A szerződés jóváhagyása körül nagy vita fejlődött, mert a szénbányászati céljaira már bérbevett területen a megye kőbányászati érdekeit óhajtották biztosítani, végre is a szerződést a bizottság jóváhagyta és így a hosszúságú vita jó eredménnyel végződött, mert a megyének olcsó és legjobb minőségű kőanyag biztosított a törvényhatósági közutak fenntartása céljából.

— **(Adóügyek.)** **Dragonescu Dömjén** kir. tanácsos, pénzügyigazgatónak a megyei közigazgatási bizottság mai ülésén tett jelentése szerint a múlt hónapban egyenes adókban befolyt a megye területén 180.266 frt 20 krajcár; míg a múlt év hasonló időszakában csak 148.672 frt 30 krajcár. Az év elmúlt tíz hónapjában 34.944 frttal több folyt be, mint a múlt év hasonló időszakában. Tehát a hátralek 30 ezer frttal csökkent ez évben. Hadmentességi adóban a múlt hóban 397 frttal több folyt be, mint a múlt év október havában; de az elmúlt tíz hónapban 3377 frttal kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában. Ez nagyrészt az adóbehajtás elhanyagolása folytán állt elő; ezért azokba a közsé-

gekbe, melyek előljáróságával szemben a felelősség kimondatott, az állami végrehajtó már ki is ment az adók behajtása végett.

— **(A „Pécsi Athletikai Club“)** 1898—99-ik évi becsületbirósága a legutóbb tartott választmányi ülésen választás útján a következőkép alakult meg: Elnök: **Herbert János**. Jegyző: **Visnya Ernő**. (Mindkettő hivatalból.) Birák: **dr. Bahula József**, **dr. Baranyai Béla**, **dr. Bodó Aladár**, **dr. Breuer József**, **Cwinger Ferenc**, **Erreth János**, **dr. Krasznay Jenő**, **Krausze Aurél**, **dr. Lauber Rezső**, **Lechner Viktor**, **Mayer Károly**, **Németh József**, **Notter Jenő**, **dr. Obetkó Dezső**, **Taizs József** és **Zsille Ferenc**. Ujabbán tagokul felvétettek: **Hötbling György**, **Carposio Antal**, **Dessewffy Antal**, **Parcer Tivadar**, **Lucich Vasco**, **Szentei Sándor**, **Fránics István**, **Fischer Béla**, **Princ József**, **Korsós Lajos** joghallgatók és **Papp Gyula** posta és távirtda tiszt.

— **(Talált hulla.)** Lapunk tegnapi számában már megírtuk, hogy a megyeri dülöréti nagy fák alatt tegnap délelőtt egy 35—40 évesnek látszó férfi hulláját találták meg. Az elhalt **Fürst Jakab**, Bécs, Wasa-utca 31. sz. a lakos, izraelita, kereskedelmi utazó. Szombaton érkezett Pécsre, s a »Hajó« szállodába akart szállni, de ott már nem kapott szobát. A »Hajó«-bau meghagyta, hogy a címére érkező leveleket feleségének, **Fürst Róznának** Bécsbe a fenti címre küldjék vissza. A Hajóból a »Vadember« szállóba ment, ahol meg is halt. Vasárnap reggel a szobapincérrel reggelit hozatott magának a kávéházból s reggeli után eltávozott a szállodából, s azóta nem is tért oda többé vissza. A megejtett boncolás kétségtelenül megállapította, hogy **Fürst öngyilkosság áldozata**, azonban, a revolvert melylyel végzetes tettet elkövette, nem találták meg. Valószínű, hogy valaki elvitte a hulla mellől. A szerencsétlen utazó temetése ma délután ment végbe a szigeti külvárosi izraelita temető halottas házából.

— **(Pályázat.)** A sásdi kir. adóhivatalnál adótárnoki állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt nyújtandók be a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóságához.

— **(Jó fogás.)** Jó fogást tett tegnap a simontornyai csendőrség. Elfogott egy utazó tolvajt, kit a fővárosi rendőrség köröztetett. Az eset a következő: Egy ismeretlen tettes ellen érkezett a följelentés a napokban a fővárosi államrendőrséghez. A panaszt **Varga István** tanuló tette, a kitől a keleti pályaudvaron 190 forintot elloptak. A rendőrség a legügyesebb embereit bizta meg a nyomozással, mert hasonló természetű följelentések nap-nap után érkeznek a főkapitányságra. **Varga István** megadta a személyleírását annak az egyének, a kire gyanuja irányul. Ezen az alapon kezdte meg a nyomozást a megbízott két dedektív. Értesítetették a dolgról a vidéki rendőrkapitányságokat is, a melyek saját hatáskörükben szintén megtették a szükséges intézkedéseket. A nyomozás eredménye az lett, hogy egy fiatal, még szép reményekre jogosító egyén került a rendőrség kezébe. A simontornyai csendőrség ugyanis az adott személyleírás alapján letartóztatott egy **Fucskó László** ungvári születésű 16 esztendő lakatostanoncot, a kire könnyű szerrel rábizonyították a Budapesten elkövetett lopást. **Fucskó Fiuméba** utaztában

Simontornyan kiszállt és ott ugy magaviseletével, mint feltűnő költségeivel magára vonta a csendőrség figyelmét. Letartóztatották s Budapestre szállították. A vizsgálat során kiderült, hogy utközben egy parasztember pénztárcáját is ellopta, melyben 80 frt készpénz volt. Az illető állandóan utazott s rendszerint utasokat fosztott meg pénzüktől. Azonkívül több zsektolvajlást követett el, Legutóbb **Fiuméba** szándékozott menni, midőn a simontornyai csendőrség ártalmatlanná tette. Kihallgatása alkalmával kezdetben mindent tagadott, később azonban a bizonyítékok sulya alatt beismerő vallomást tett. Kimotoztatásakor 111 forint készpénzt, két ezüst órát, azonkívül láncot, gyűrűt s különféle ékszereket találtak nála, melyek hol-szerzéséről megtagadott minden felvilágosítást. Valószínű, hogy ezek az értéktárgyak is lopásból erednek. Érdekes, hogy az a szegény paraszt, a kit a jómadár utolsó pénzétől fosztott meg, még nem tett följelentést. Más károsultak azonban már jelentkeztek a főkapitányságnál.

— **(Himen.)** **Strausz Hermin** és **Fried Mihály** f. hó 20-án d. u. 3 órakor tartják egybekelésüket a csáktornyai izr. templomban.

— **(Járványos betegség.)** Igen veszélyes és ragályos fertőző betegség ütött ki **Dárda** községben csecsemő és iskolás gyermekek között: a diphteritis, mely már rövid idő alatt több gyermeket küldött a földbe örök nyugalomra. A ragály tovaterjedésének megakadályozásáról a hatóság már intézkedett. A betegekkel érintkezésben állott tanulók az orvos által megvizsgáltattak és az iskoláktól távol tartatnak.

— **(A dunaföldvári turisták.)** Az országos Kárpát-egyesület mintegy hetven tag csatlakozása mellett megalakította Dunaföldváron turista körét. Az új kör minden csütörtökön este tartja turista összejöveteleit. Elnöknek egyhangulag **Schöber László dr.** ügyvédet választották meg.

— **(Kaposváriak Szegzárdon.)** A kaposvári főgimnázium 7. és 8-ik osztályi növendékei tanáraik vezetése mellett tanulmány kirándulást tesznek Szegzárdra. Jövő pénteken este érkeznek meg; a növendékek a gimnáziumban lesznek elszállásolva s este a »Szegzárd Szálló«-ban vacsorálnak. Másnap reggel beszéd kíséretében megkoszorúzzák a **Garay-szobrot**, aztán a vármegye gazdag múzeumát, majd a selyemgyárat szemlélik meg; délután az **Augusz-pincét** keresik föl s ennek megtekintése után valószínűleg a kaszinó vendégeli meg őket helyiségében; szombat este aztán visszatérnek Kaposvárra.

— **(Amiért nem szerethetett magyar legényt.)** A cigányfamiának egyik szépsége volt **Kolompár Janka** 16 éves viruló hajadon, a kinek szívében felkelt a szerelem, de nem az ő fajtájához való legényt iránt, hanem egy szép magyar legényt igézett meg ragyogó fekete szemével. A szerelmes cigányleány édes anyja azonban nem engedte, hogy leánya szeresse a magyar legényt. E feletti bánatában a cigányszépség elment gyalog a Dunához és annak hullámaiba vetette magát. Holttestét keresték ugyan, de nem találták meg.

— **(Helyettes iparfelügyelő.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a pécsi

kereskedelmi és iparkamarához érkezett leirata szerint Tolna vármegye területére az iparfelügyelői teendőkkel Szabó Lajos kir. ipari segédfelügyelő is (cime Budapest, kereskedelmi miniszterium) megbízva lett, biztosítani akarván a miniszter ez által is, hogy Tolnavármegye összes gyárai még ez évben megvizsgáltassanak.

— **(Közegészségügyi állapotok.)**

Mendl Lajos dr. tiszti főorvosnak ma a megyei közigazgatási ülésen tett előterjesztése szerint a vármegyében a múlt hónap tartama alatt a hevenyfertőző betegségek terjedtek. Különösen a tifusz lépett fel nagyobb arányokban, a mi az alacsony vizállás és a száraz nyár következtében beállott vízhiánynak és a meglevő víz minőségének tudható be. Siklóról magáról két hét alatt tizenhárom megbetegedés jelentetett be, a járvány tovaterjedésének megakadályozása tekintetében minden intézkedés megtétetett.

— **(A háziipar érdekében.)** A szökédi takácsok egyedül képviselik, úgy szólván, a háziipart Baranyában. Ezek is csak olyan takácsok, hogy tavasztól őszig nap-számba járnak mezei munkára s csak télen folytatják a nemes szövő ipart s ezt is csak úgy, ha valaki rendel náluk valamit. Eddig nem is voltak felvéve, mint iparüzők az adózók közé, de most felvették őket s ezt *Dragonescu* Döme pénzügyigazgató ma bejelentette a közigazgatási bizottságnak. A bizottság nem hallá ezt örömmel és élénk érdeklődéssel tárgyalta az ügyet s mivel úgy sincs háziipar a

megyében, az volt a jelszó, hogy nem kell elnyomni azt a kicsit is, a mi mégis található. S végre is a bizottság kimondta, hogy a szökédi takácsok nem takácsok s iparüzés után kereseti adóval meg nem róhatók. Az ügy persze majd a pénzügyigazgató hivatalbóli felelőse folytán a pénzügyminiszterhez kerül s ott hogy a háziipart fogják-e szem előtt tartani, vagy az államkincstár érdekét, azt a miniszteri határozat fogja megmutatni.

— **(Gazdátlan lovak.)** *Heit* Ádám szigeti országoti korcsmároshoz a napokban beállított egy ismeretlen ember kocsival és 2 lóval. A kocsit a lovakkal az istállóba állította, maga pedig bement a korcsmába és ebédet kért. Ebéd után azt mondta *Heit*nek, hogy rövid időre elmegy és el is ment, de azóta nem jött vissza. A korcsmáros most a rendőrség segítségét vette igénybe, mely kereszteti a gazdátlanul álló kocsit és lovak tulajdonosát.

— **(Merész ugrás.)** *Farkas* Anna cselédleány itt szolgált Pécsen, *Szebényi* Zsigmondnál, a Petrezselyem-utca 2. szám alatti házban. A napokban gazdaasszonya valami hibájáért rendreutasította, mire a cseléd óriási dühre gerjedt, négy ablakot bezuzott s anynyira ordított, hogy *Szebényi* né jónak látta a ház kapuját is becsukadni, nehogy a lárma az utcára hallatszék. De ez nem használta a megvadult cseléd ellen, ki hirtelen kiszaladt a konyhából az udvarra, s ott az udvart kerítő két öl magas falat átugorva az utcára szökött. A garázdálkodó cselédet a

rendőrség vette pártfogásába, s illetőségi helyére, Dorogra toloncoltatta. Kitűnt különben az is, hogy egy évvel ezelőtt szenvedett agyrázkódás következtében *Farkas* Anna gyakrabban kap ilyen garázdálkodási rohamokat.

— **(A fogyasztási adók megváltása.)** Megyénkben a borital adó és hústölgasztási adó megváltása iránti eljárás már csaknem teljesen befejeztetett. Háromszázötvennyolc község közül csak négynek eljárási ügye nincs még befejezve; 18 községre ráutaltatott a megváltási összeg, 304 megváltotta és 34 község a bérletet biztosította magának.

— **(Adó-összeírás.)** A pénzügyminiszter rendelete értelmében a következő három évi ciklusra most fogják foganatosítani az adózók összeírását és az adók kivetését. A pénzügyigazgató körrendeletben értesítette a hatóságokat, hogy az összeírást a legközelebb kezdjék meg.

— **(Jubileumi emlékérem.)** A király — tudvalevőleg — császári uralkodása kezdetének ötvenedik évfordulója emlékére az állami polgári alkalmazottak részére egy, a folyó évi december hó 2-án adományozandó emlékérmét alapított. Erre vonatkozólag közhírré teszi az alispán, hogy azok, kik a kiadott szabályzat szerint ezen érem elnyeréséhez igényt tartanak, ezt a járási főszolgabírónál legkésőbb folyó hó 9-ig okvetlenül bejelentésék. — Ezen érem a „Jubileumi érem állami polgári alkalmazottak részére” címet viseli; az előlapján a király arcképe van e

ir
l
l
k
h
b
h
n
ve
=
me
=
sz
ai
Li
jü
a
K
a
t
t
r

körülírással: FRANC. JOS. I. D. G. IMP. AUST. REX. BOH. ETC. ET. REX. AP. HUNG.; a hátlapon pedig a fölírás: »SIGNUM MEMORIAE«, körülvéve az MDCCCXLVIII—MDCCCXCIII. évszámoktól. — Ezen érem nemi különbség nélkül mindazoknak adományoztatik, kik az 1848. dec. 2-től 1898. dec. 2-ig terjedő időszak alatt állami polgári szolgálatban, vagy más, ezzel egyenlőnek tekintendő szolgálatban álltak, vagy még állanak, még pedig, ha 1898. dec. 2-án tényleges szolgálatban vannak, tekintet nélkül addig betöltött szolgálati idejőkre, ha pedig nem tartoznak már a tényleges állományba, csak akkor, ha legalább 10 évet szakadatlanul töltöttek állami vagy ezzel egyenlőnek tekintendő szolgálatban és sem fegyelmi uton el nem bocsátattak, sem az állami szolgálattól való kilépésük óta nem estek olyan fenytőbírói ítélet alá, mely a rendjelek és kitüntető jelvények elvesztését vonná maga után.

— **(Pörüljárt tolvajok.)** Beremenden a napokban ugyancsak megjárta két tolvaj. *Jircer Ferenc* és *Krotveluvik Lipót*. Éjnek idején bemásztak *Horváth István* beremendi lakos udvarába, ahol a magtár ajtaját kezdték fészegetni. A lármára figyelmes lett a gazda, a ki még ébren volt s revolverét magához véve, kisompolygott az udvarra, de nem csapott lármát, hanem lesbe állva, megvárta, míg a tolvajok feltörik az ajtót és bemennek a magtárba. Ekkor előugrott rejtekhelyéből egy nagy kővel elreteszelte a feltört ajtót s segítségért kiáltott. Csakhamar talpon volt a

cselédség, mely a két kelepcebe került tolvajt alaposan elverte s a község házára kísérte.

— **(Ellopott lópokrócok.)** *Deutsch Miksa*, Gyula-pusztai lakos házából tegnapra virradóra eddig ismeretlen tettesek három darab lópokrócot és egy tarisznyát elloptak. A tolvajokat a csendőrség erélyesen nyomozza, de még eddig nem sikerült nyomukra jutni.

— **(Szökevény cseléd.)** *Nagy Mari* hercegszöllősi illetőségű, 33 éves cseléd, itt Pécsen szolgált *Baranyai Hugó* budai külvárosi lakosnál. Tegnap azonban, midőn gazdája estefelé a boltba küldte, hogy váltson fel egy tiz forintost, elment s azóta nem tért vissza. Vele együtt eltűnt egy nagy fejre való barna selyemkendő, egy ezüst cukorszórá és két darab aranygyűrű. A szökevény cselédet most nyomozza a rendőrség.

— **(Előléptetések.)** A m. kir. pénzügyminiszter *Spehár Alajos*, szegzárdi és *Bozits Béla*, kaposvári II-od osztályú adóhivatali pénztárnokokat jelenlegi állomáshelyükön, a VIII-ik fizetési osztályba sorolással, I. osztályú adóhivatali pénztárnokokká nevezte ki.

— **(Párbér-vita.)** *Walter József*, bar.-monostori plébános, *Cechner József* és társai monostori lakosok ellen párbér megfizetéseért kezdett eljárást a közigazgatási hatóságnál. *Cechner József* és társai azzal védekeztek, hogy ők Monostoron csak »kisházások« s birtokuk Baranyavárott lévén s az után az illető plébánosnak a párbért megfizetvén, Monostoron nem tartoznak külön fizetni. Az

alispán, határozatában *Cechner* és társai védekezésének helyet is adott s az ügy felebbezés útján a közigazgatási bizottsághoz került. A bizottság mai ülésén *Benkő Gyula*, *Driesz Lajos*, *Hinka László*, *Simonffy János* szölköztek hozzá az ügyhöz s hosszabb vita után az ülés az alispáni határozatot jóváhagyta, támaszkodván arra, hogy nem lévén jogalap, mely után a párbér megállapítható lenne, a panaszos fél csak bírői uton keresheti követelését.

— **(Eredeti fogatok.)** Biarritzban, a világ egyik legelőkelőbb fürdőhelyén, a még ott időző francia és angol arisztokraták eredeti mulatságot találtak ki, hogy a késői szezon unalmát elűzzék. A fiatal leányok mindenféle szárnyas állatokat tanítanak be, a melyeket azután könnyű kocsik elé fognak. A kocsira ülve a különös fogatokkal versenyt rendeznek a nézők mulattatására, a kik majd hogy halálra nem nevetik magukat a furcsa látványon. Az első díjat egy nagylábu kappan nyerte el, miután két óriás nagyságu ludat legyőzött. Egy roppant nagyságu vizimadár, a mely *Lady Morgan* togata elé volt fogva, óriás hahotát idézett elő, mert a hölgyeknek az a jó gondolata támadt, hogy az állat előtt egy halat vitettek csalóételnek. Már-már elsőnek ért a célhoz, mikor egy ügyes fordulattal elkapta a halat, azután leült és semmivel sem lehetett helyéről elmozdítani. A biarritzi társaság ezenkívül még egy versenyt rendezett, a melyen mindenféle négylábuak versenyeztek. Itt az első díjat egy rózsaszínű, parfümös, szalagokkal díszített malac nyerte meg. A második díjat szintén egy malac, a harmadikat egy kecske kapta.

sták.)
y het-
kitotta
r min-
zejőve-
szló dr.

don.)
osztályi
ulmány
ő pén-
lékek a
este a
Másnap
izzák a
ag mu-
k meg;
ennek
ó ven-
at este

tt ma-
k egyik
s viruló
erelem,
y iránt,
ett meg
nes ci-
engedte,
ényt. E
ent gya-
vetette
le nem

elő.) A
a pécsi

ság
szentl
a meg
fegyel
pénzb
ben fi
minde
zottsá
bírósa
Hozzá
László
szavaz
tékes
igazga
alispán
szavaz
az ille
kérelm
szavaz

este tö
dóban,
len fel
asztala

bírósa
A
mire v
ugyanc
méregh

ujkapu
merked

E
mészete
igyekez
szabadi
rült is.
is volt
lenkede
lette ül
lankodá
kelleme
hogy z
ben vol
hamai.
mása v
vendégs

meteo

Ba
Hó
Pá
Re
Fe
Sz
Cs
Hó

§
számunk
annak a
Laci élet
jük, me
a kir. t
Kovács
a ki a v
tagjának
tönbünte
rásra s

— **(Illetékesség fegyelmi bíróság ügyében.)** Polgár Jenő nyugalmazott szentlőrinci főszolgabíró az iránt folyamodott a megye közigazgatási bizottságához, hogy a fegyelmi bíróság által rá kiszabott 500 forint pénzbírságot egy év alatt negyedévi részletekben fizethesse le. A mai közigazgatási ülésen mindenk előtt a felől indult vita, hogy a bizottság illetékes-e ez ügyben, vagy a fegyelmi bíróság, illetve az alispán, mint annak elnöke? Hozzászóltak a dologhoz Ország Lajos, Hinka László, Simonffy János s végre is a főispán szavazásra bocsajtotta a kérdést, hogy ki illetékes a dologban. Hatan szavaztak a közigazgatási bizottság illetékessége s hatan az alispán illetékessége mellett s a főispán elnöki szavazatával az előbbihez csatlakozott. Így hát az illetékességet a bizottság megállapítván, a kérelmet magát minden vita nélkül megszavazta.

— **(A kellemetlen ur.)** Szombaton este több nagyobb társaság mulatott a Vigadóban, a midőn az egyik asztal mellől hirtelen felugrott egy fiatal ember és felállva az asztala tetejére, harsány hangon kiállította:

— Én Práger János mohácsi kir. járásbírósi lajstromvezető vagyok!

A vendégek természetesen nem tudták mire vélni ezt a furcsa viselkedést s azért ugyancsak megbámulták Práger urat, mire az méregbe jött:

— Mit bámulnak rám, mint borju az ujkapura. Megmondtam már ki vagyok, én ismerkedni akarok.

Eme inparlamentáris kifakadás után természetesen a pincérek vették körül Práger és igyekeztek a Vigadót becses jelenlététől megszabadítani, mi hosszas rábeszélés után sikerült is. Práger János különben a színházban is volt szombaton este, ahol szintén kellemetlenkedett, amennyiben kalapját folyton a mellette ülő hölgy ölébe rakta, s annak méltatlankodására csak diszkrét mosolylyal felelt. A kellemetlen urról különben megállapították, hogy zavarodott elméjű s hogy már több ízben voltak ilyen furcsa udvariatlankodó rohamai. A rendőrség, amelynek ugyan tudomása volt a kellemetlen uri ember vigadói vendégszerepléséről, nem avatkozott a dologba.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1898. november 8. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 69.8 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 7.8 °C

> maximuma: 12.2 °C

> minimuma: 9.0 °C

Párányomás: 6.4 mm.

Relatív nedvesség: 81%

Felhőzet: 10' Str.

Szélirány s erő: N. E. 2

Csapadék 24 órai: 1.1 mm eső.

Hűvös, borult.

Dr. Czire.

Törvénykezés.

§ **Két cigánykaraván harca.** Tegnap számunkban már megírtuk rövid történetét annak a cigányverekedésnek, a mely Sárközi Laci életébe került s ma az ítéletet közölhetjük, mely szerint a gyilkost, Sárközi Ferencet a kir. törvényszék négy évi börtönre ítélte, Kovács Mihály öreg, felszemű cigányra pedig, a ki a verekedés közben az ellentábor egyik tagjának fejét löcseszel beütötte, hat heti börtönbüntetést mért. Egyenkint nyolc napi elzárásra s további egy napi elzárásra változta-

tandó öt forint pénzbüntetésre ítéltettek Sárközi György, Mihály és József, de ezeknek büntetése a már vizsgálati fogságban töltött husz nap által kitöltöttnek vétetett. A másik két elítélt felebbezett, úgy terhükre a kir. ügyész is.

§ **Derék kölcsönző.** Krebsz Izidor selyei péktől kölcsönkért Körös Mihály ott dolgozó pék egy vaskaparót, a melylyel a sütőkemencéket szokták a pékek kijavítani, de meg levén szorulva, eladta a körülbelül kéthárom forint értékű tárgyat egy pékmesternek. Ezért sikkasztás miatt állott tegnap a pécsi kir. törvényszék előtt, a mely három heti fogságra ítélte, melyből azonban a husz napi vizsgálati fogság leszámítván, az elítélt már ma szabad lábra helyeztetett.

T a n ü g y.

)(**Jóváhagyott tanítóválasztás.** Salamon József kir. tanácsos tanfelügyelő ma bejelentette a megye közigazgatási bizottságának, hogy Kassa községben a tanítóválasztást személyes vezetése alatt megtartotta s tanítóvá az ottani községi népiskolához Grábel József kisvejei tanító választatott meg. A választást — mivel az teljesen szabályszerű volt — a bizottság mai ülésén jóváhagyta.

)(**Tanítói korpótlékok.** A megye községi népiskolái tanítóinak ötödéves korpótlékának államsegélylyel fedezése végett felterjesztett kérvények most érkeztek le a közoktatásügyi minisztertől a megyei közigazgatási bizottsághoz. A miniszter a kérvények nagy részét elutasította, a szegényebb iskolafenntartó községek számára azonban utalványozta az államsegélyt.

)(**Gazdasági ismétlő iskola.** A szentlőrinci gazdasági ismétlő iskolának második osztálya is megnyílt az idén, így hát jövőre az iskola teljes háromosztályú lesz már. Az idén az iskola I. osztályába 18, a másodikba 22 tanuló iratkozott be.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 8-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Szentiványi Árpád tette szóvá a Dessewffy-féle ügyet. Bánffy tegnap elismerte, hogy Dessewffy előadása megfelel a valóságnak. Bevallotta, hogy magán beszélgetésben egy kis nyomással fenyegette Dessewffy-t; ha ez szabad, akkor holnap magánbeszélgetés közben *pressionálni fog valamely bírót*, hogy az igazsággal ellenkező ítéletet hozzon. Ezt a dolgot tárgyalni kell a parlamentnek, hogy tudja meg az ország és a király, hogy mi igaz belőle. Kéri, hogy valamelyik nap tartassék zárt ülés e tárgyban.

Ezután áttértek a napirendre.

Endrey Gyula szólott a napirendhez s felhossa, hogy Bánffy is felkapta a »jőjjön lakásomra« szállóigét és ily irányban nagyobb sikerrel működik, mint az elcsapott intendáns. (Zajos tetszés.) A királynak a Hentzi szobor eltávolítása ügyében nyilvánuló kegyéért ő és pártja hálával borulnak le a trón előtt, de tiltakoznak az ellen, hogy a főváros ezért Bánffynak homlokára fonjon babérkoszorút. (Tetszés.) Hiszen Bánffy azok közé tartozik,

a kik nem régen meg akarták koszoruztatni Hentzi szobrát a nyegyvennyolcas honvédekkel.

Makkfalvay Géza zárt ülést kér; Szilágyi a zárt ülést elrendeli.

A zárt ülésben Makkfalvay Géza indokolja a zárt ülést. A tisztesség követelően sürgeti az ügy tisztázását. A kérdés nem oly egyszerű, mint elhítni szeretnék.

Bánffy Dezső báró: Már tegnap határozottan feleltem.

Ezt persze balról nyomban tiltakozás követte.

Bánffy folytatta: Nincs ok zárt ülésre. Viharos tiltakozás zúgott fel erre.

Bánffy visszautasítja, hogy a választásokba erőszakosan befolyt volna.

Sima Ferenc közbekiált: Korteskedett!

Szilágyi Dezső elnök ezért Simát rendretasítja.

Sima visszakiált; Szilágyi újból rendretasítja, amit a szélsőbalon nagy zaj követ.

Bánffy így végzi beszédét: A mit én tettem, arra jogom volt!

E kijelentése viharos tiltakozást provokált ismét.

Lukács Gyula kijelenti, hogy Dessewffy-t Bánffy presszionálni akarta, de az ellenállt.

Tisza Kálmán szerint az ügy nem tartozik zárt ülés elé.

E kijelentése Tiszának is tiltakozásokat provokált.

Tisza Kálmán beszéde további folyamán tagadja, hogy a szabadelvű párt vakon követi Bánffy-t; csak azt a miniszterelnököt követi, a ki az ország érdekeit szolgálja.

Gullner Gyula becsület kérdésének tekintti az ügyet.

Perczel Dezső miniszter szerint az ellenzék csak huzavona okából csinálja a zárt ülési komédiát.

Gajáry Ödön utal arra, hogy eddig is nyíltan beszéltek a Dessewffy-ügyről, minek akkor ezért zárt ülést tartani. A választási vesztegetéseket se emlegessék, mert minden párt költött. Önök is sok pénzt kaptak Károlyi Sándortól.

Károlyi Sándor: Önök közpénzeket használtak fel. Ha valaki mint magánember áldozatkésztséget tanusít, az tiszteletreméltó. Különben is nincs miért szóba állanom Gajáry urral.

Gajáry Ödön: Az én tiszteletem tárgya az, aki arra rászolgált, de Károlyi Sándor nem az. (Óriási zaj, kiabálás balról.)

Károlyi Sándor: Erre másutt felelek.

Szentiványi Árpád Károlyi érdemeit védi.

Szalay Károly és Molnár János felszólalásai után Ivánka indítványára a zárt ülést holnap folytatják.

Az erre megnyílt nyílt ülésen Pulszky Ágost fölhozza, hogy a zárt ülésben Molnár János beszéde alatt oly kifejezések hangzottak Bánffyra, a melyeket szó nélkül hagyni nem lehet. Rakovszky, mikor Bánffy belépett, ezt kiáltotta: »még ide mer jönni, ki vele!« Kéri ez ügyet a mentelmi bizottsághoz utasíttatni. (Nagy zaj.)

Polónyi Géza: Én is kérem Pulszky mandátumát az összeférhetlenségi bizottsághoz utasítani a Lázár féle bejelentés folytán, a melyet magamévá teszek.

Elnök: Tudomásul vétetik.

Bolgár Ferenc kijelenti, hogy nem Rakovszky, hanem ő kiáltotta Bánffy-nak: ki vele!

Rakovszky: Én is kiáltottam. (Balról: mi is! mi is! mindnyájan kiáltottuk.)

Elnök: Majd a vizsgálat kideríti.

Erre az elnök az ülést 1/3-kor bezárta.

TÁVIRATOK

— Nyilatkozó képviselők.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az Egyetértésben Eötvös Károly nyilatkozatot tesz közzé, mely szerint a függetlenségi párt gazdasági önállóságra törekszik, holott a nemzeti és néppárt ezeket a célokat nem tartják szem előtt, hanem pusztán csak Bánffy megbuktatása céljából

obstruálnak; ő részéről helyteleníti az olyan obstrukciót, melynek nincs tartalma, amely pusztán személyi harc. Az obstrukció csupán egy magában véve is nagy és nemes politikai cél érdekében helyeselhető.

Olay Lajos szintén nyilatkozik az obstrukció ellen; véleményét személyi okokkal is indokolja, a mennyiben annak az obstrukciót kifejtők feje Polonyi Géza.

— **Elhunyt főhercegnő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Mária Antonia** főhercegnő, toscánai nagyhercegnő, ma Gmundenben meghalt.

— **Politikai párbaj.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Károlyi Sándor**

a képviselőház mai ülésén lefolyt szavaltás következtében provokáltatta Gajáry Ödönt.

— **Akik a Hentzi-szobor után esengnek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A becsi antiszemita mozgalmat indítottak, hogy a Hentzi-szobrot Bécsbe vigyék.

— **Piquard szabadulása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban mindjobban terjed a hír, hogy Piquard ezredet szabadlábra helyezik.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Figyelem!!!

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint több évek óta fennálló Kazinczy-utcai cipész-üzletet november hó 1-én

Ferenciek-utca 6-ik szám alá Sipőcz-gyógyszertár átellenében, helyeztem át.

Bátorkodom t. c. megrendelőimhez azon kéréssel fordulni, hogy további megrendeléseiket szíveskedjenek részemre fenntartani.

Miután ezen áthelyezéssel üzletem is megnagyobbítottam, elvállalok mindennemű női-, férfi-, gyermek- és hibás lábához orthopédiai cipőket, valamint lovagló-, vadász- és dísz-csizmákat, melyeket mérték után gyorsan és pontosan készítek.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Bottlik Imre,
cipész.

— Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan készíttetnek. —

Pályázati hirdetmény.

A „Pécsi takarékpénztár“ igazgatósága ezen intézetnél betöltendő, 700 frt évi fizetéssel javadalmazott, végleges alkalmaztatás esetén nyugdíj-igénnyel járó

segéd-könyvelő állásra

pályázatot hirdet.

A pályázati kérvények alulírott igazgatóságnál a folyamodó életkorát, szak-képzettségét, eddigi gyakorlati működését s a katonai tényleges szolgálattól mentességét igazoló okmányokkal felszerelve folyó 1898. év november 25. napjának déli 12 órájáig benyújtandók.

A betöltendő állás 1898. év december 15-én elfoglalandó s a fizetés kétszerese óvadéku az intézetnél leteendő vagy az intézet javára biztosítandó.

Pécsett, 1898. november 8-án.

A „Pécsi takarékpénztár“
igazgatósága.

Alólírt főelárusító által több nagy nyeresemény között
f. év márczius hó 22-én

60,000 kor.

f. év április hó 6-án a

600,000 kor.

jutalomdíj fizettetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSESEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

Első osztályu eredeti sorsjegyek árai :

egy egész
6.— frt

egy fél
3.— frt

egy negyed
1.50 frt

egy nyolczad
75 kr.

A sorsjegyeket utánvétellel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is be-
küldhető. A hivatalos tervezetet minden megrendeléshez ingyen melléklém. A huzási jegyzéket minden
további felszólítás nélkül a huzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Szíveskedjék b. megrendelését mielőbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz juttatni

Bihari Ede

BUDAPEST,
Granátos-utca 14.

HUZÁS
1898. november 17. és 18-án.

100,000 sorsjegy
50,000 nyeresemény.